

Keuzedeel mbo

Internationaal I: bewustzijn (interculturele) diversiteit

gekoppeld aan één of
meerdere kwalificaties mbo

Code

K0055

Penvoerder: Sectorkamer handel
Gevalideerd door: Sectorkamer handel
Op: 10-11-2015

1. Algemene informatie

D1: Internationaal I: bewustzijn (interculturele) diversiteit

Studielast

240

Beroepsvereisten

Nee

Certificaten

Nee

Gekoppeld aan kwalificatie(s)

Zie bijlage op www.s-bb.nl/kwalificatiedossiers

Toelichting

Het keuzedeel Internationaal I: bewustzijn (interculturele) diversiteit is sectoroverstijgend en voorziet in zaken die betrekking hebben op het werken in een interculturele context. Dit keuzedeel kan een logisch geheel vormen met het keuzedeel Internationaal II: werken in het buitenland en uitgewerkt worden tijdens internationale BPV.

Dit keuzedeel heeft betrekking op het effectiever omgaan met culturele diversiteit tussen mensen aan de hand van het inzetten van interculturele sensitiviteit, interculturele communicatie en het tonen van betrokkenheid.

Relevantie van het keuzedeel

Interculturele diversiteit is in alle onderdelen van de samenleving een bekend verschijnsel. Deze diversiteit herkennen zorgt voor minder knelpunten op het gebied van samenwerking, aansturing en zakelijke overeenkomsten.

Beschrijving van het keuzedeel

Dit keuzedeel gaat over met name bewustwording van (interculturele) diversiteit. Deze diversiteit kan in diverse contexten plaatsvinden.

Branchevereisten

Nee

Aard van keuzedeel

Verbredend
Generiek

2. Uitwerking

D1-K1: Ontwikkelt interculturele sensitiviteit

Complexiteit

De beginnend beroepsbeoefenaar komt in verschillende situaties die een beroep doen op zijn interculturele sensitiviteit. Met behulp van interculturele sensitiviteit is hij zich bewust van zijn eigen referentiekader en de invloed daarvan op zijn 'blik op de wereld'. Wanneer hij zich hiervan bewust is, is hij in staat om 'onbevooroordeeld' naar mensen met een andere culturele achtergrond te kijken, begrip te krijgen en uiteindelijk culturele verschillen te overbruggen.

Interculturele sensitiviteit kan worden ingezet in contacten met mensen met verschillende culturele achtergronden. Deze contacten komen voor in werkverband, internationale BPV en in vrije tijd.

Voor het ontwikkelen van interculturele sensitiviteit zijn communicatieve en praktische vaardigheden, gecombineerd met kennis van culturele achtergronden, noodzakelijk.

Verantwoordelijkheid en zelfstandigheid

De beginnend beroepsbeoefenaar is verantwoordelijk om in contact met anderen zich respectvol op te stellen. Voor de omgang met mensen met verschillende interculturele achtergronden is interculturele sensitiviteit onmisbaar voor het opbouwen en onderhouden van een goede (werk)relatie.

De beginnend beroepsbeoefenaar treedt voornamelijk zelfstandig in contact met anderen. Afhankelijk van zijn behoefte kan hij hierbij in meer of mindere mate begeleid worden.

Vakkennis en vaardigheden

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- Bezit kennis van de rol van cultuur in handelen van mensen
- Bezit kennis van het begrip cultuur en cultuurelementen (taal, waarden en normen, symbolen, rituelen en helden)
- Bezit kennis van omgangsvormen (kleding, uiterlijk, omgang, algemene regels, verwachtingen, etc.)
- Kan cultuurelementen in interactie herkennen

- Kan vraagvormen toepassen
- Kan het begrip culturele sensitiviteit toelichten
- Kan gedrag van zichzelf en de ander benoemen

D1-K1-W1: Onderzoekt eigen en andere culturen

Omschrijving

De beginnend beroepsbeoefenaar onderzoekt zijn eigen referentiekader: hij gaat na wat zijn eigen cultuur kenmerkt en wat dat voor invloed heeft op de wijze hoe hij tegen zaken aankijkt, omgangsvormen en communicatiestijl. Hij kijkt ook wat andere culturen kenmerkt en onderzoekt de verschillen tussen zijn eigen cultuur en die van anderen. Wanneer nodig brengt hij onder woorden wat zijn bevindingen zijn en gebruikt deze bij het verklaren van verschillen tussen mensen.

Resultaat

De beginnend beroepsbeoefenaar is zich bewust van zijn eigen cultuur en de invloed daarvan op zijn denken en handelen. De beginnend beroepsbeoefenaar ziet verschillen tussen culturen.

Gedrag

- Verzamelt actief informatie over de kenmerken (gebruiken, omgangsvormen, etc.) van diverse culturen.
- Benoemt zonder waardeoordeel verschillen en overeenkomsten tussen culturen.
- Betreft kennis van culturele verschillen bij zijn eigen oordeelsvorming.

De onderliggende competenties zijn: Onderzoeken, Omgaan met verandering en aanpassen, Ethisch en integer handelen

D1-K1-W2: Onderzoekt eigen culturele sensitiviteit

Omschrijving

D1-K1-W2: Onderzoekt eigen culturele sensitiviteit

De beginnend beroepsbeoefenaar bemerkt in contacten met anderen de invloed van verschillende culturele achtergronden. Hij stelt de ander vragen over zijn cultuur en drijfveren en vertelt over zijn eigen cultuur. Hij probeert zaken vanuit het perspectief van de ander te bekijken en bepaalt in hoeverre hij zich in de ander kan en wil verplaatsen. Hij onderzoekt zijn eigen grenzen in hoeverre hij zich kan en wil aanpassen aan de ander.

Resultaat

Inzicht in zijn eigen culturele sensitiviteit
Inzicht in zijn eigen grenzen op het gebied van inlevingsvermogen

Gedrag

- Toont interesse in de cultuur en drijfveren van een ander.
- Houdt in de omgang met de ander rekening met culturele verschillen.
- Gaat na welke invloed zijn gedrag op een ander heeft.
- Geeft niet te snel een oordeel over een ander.

De onderliggende competenties zijn: Samenwerken en overleggen, Omgaan met verandering en aanpassen, Ethisch en integer handelen

D1-K2: Werkt samen met mensen met verschillende culturele achtergronden

Complexiteit

De beginnend beroepsbeoefenaar heeft in zijn beroepsuitoefening te maken met mensen met verschillende culturele achtergronden. Dit is in sommige gevallen een complicerende factor: culturele verschillen kunnen leiden tot onbegrip door onbekendheid en te weinig inzicht in elkaars cultuur. Cultuur bepaalt voor een groot deel verbale en non-verbale communicatie, de omgangsvormen, de zienswijzen, de verwachtingen, etc.: hierdoor kan cultuur een grote impact hebben op de samenwerking tussen mensen.

Voor zijn beroepsuitoefening is het belangrijk dat hij zich bewust is van de invloed van cultuur op het contact en de samenwerking met anderen. Dit bewustzijn is noodzakelijk om goed te functioneren in een internationale (beroeps)context.

Voor het ontwikkelen van interculturele sensitiviteit zijn communicatieve en praktische vaardigheden, gecombineerd met theoretische kennis van culturele achtergronden, samenwerking, conflicthantering, noodzakelijk.

Verantwoordelijkheid en zelfstandigheid

De beginnend beroepsbeoefenaar is, afhankelijk van de situatie, geheel of gedeeltelijk verantwoordelijk voor zijn bereidheid tot aanpassen aan de situatie.

Hij is (gedeeltelijk) verantwoordelijk voor het vergroten van zijn beroepsvaardigheden en het ontwikkelen van zijn interculturele sensitiviteit.

De beginnend beroepsbeoefenaar treedt voornamelijk zelfstandig in contact met anderen. Afhankelijk van zijn behoefte kan hij hierbij in meer of mindere mate begeleid worden.

Vakkennis en vaardigheden

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- Bezit kennis van verschillende communicatiestijlen
- Kan feedbackregels in een internationale context hanteren
- Kan cultuurelementen in interactie herkennen

- Kan vraagvormen toepassen
- Kan verbale en non-verbale communicatie in een internationale context interpreteren en gebruiken
- Kan eigen grenzen bepalen en aangeven
- Kan omgaan met verschillende gespreksituaties
- Kan gedrag van zichzelf en de ander benoemen

D1-K2-W1: Legt en onderhoudt interculturele contacten

Omschrijving

De beginnend beroepsbeoefenaar communiceert met personen met een andere culturele achtergrond. Hij luistert naar de ander, vraagt informatie aan de ander en geeft boodschappen door aan de ander. Hij vraagt zaken na of zaken goed zijn overgekomen en reflecteert op de wijze van contact met de ander. Wanneer hij hier knelpunten bij ondervindt, bespreekt hij dit met een ander en vraagt desgewenst hulp.

Resultaat

Intercultureel contact is gelegd en onderhouden.

Gedrag

- Herkent de impact van de interculturele component en anticipeert hierop.
- Stelt zich open op naar de ander.
- Reflecteert op de wijze hoe hij de ander tegemoet treedt, in hoeverre dat cultureel bepaald is en wat hij nodig heeft om beter om te gaan met de ander.

De onderliggende competenties zijn: Samenwerken en overleggen, Omgaan met verandering en aanpassen

D1-K2-W2: Neemt deel aan interculturele samenwerkingsverbanden

Omschrijving

D1-K2-W2: Neemt deel aan interculturele samenwerkingsverbanden

De beginnend beroepsbeoefenaar werkt samen in verschillende situaties. Hij onderhoudt tijdens de samenwerking informeel en formeel contact met het team, toont belangstelling in het team en brengt zaken ter sprake die de samenwerking ten goede komt. Hij denkt mee met de ander, biedt hulp aan en vraagt hulp. Hij brengt ideeën naar voren en beargumenteert zijn standpunt (in overleggen).

Resultaat

Een collegiale opstelling die bijdraagt aan een constructieve samenwerking.

Gedrag

- Luistert actief en toont interesse in de ander en zijn culturele achtergrond en bouwt langdurige relatie op.
- Houdt rekening met de verschillen in cultuur en het daaruit voortvloeiende verschil in omgaan met situaties en onderlinge verhoudingen.

De onderliggende competenties zijn: Samenwerken en overleggen, Omgaan met verandering en aanpassen